

maatte altsaa finde en mere lempelig Maade, og den lempeligste Maade, mener jeg, er, at Communen vedtager at lade Arbejdet udføre af leiede Folk, og saa skulde den almindelige Regel indtræde, som udtrykkeligt udtales i Forordningen af 27de Mai 1848 § 1, at naar Beboerne vedtage at lade Arbejdet udføre ikke ved Naturalarbejde, men ved leiede Folk, da fordeles Udgifterne dertil paa alt Hartkornet. Men denne Regel vil paa mange Steder aldeles ikke kunne bruges, og vil paa intet Sted være udtømmende; thi det er ganske klart, at der fra den ene Time til den anden kan indtræde et saa overordentligt Sneefald, at den Commune, som har foretrukket at fritage sig for Naturalarbejde ved at træffe visse Bestemmelser om Arbejdets Udførelse ved leiede Folk, ikke paa nogen Maade ad denne Vej vil kunne fyldestgjøre det Offentliges Krav. Der maa altsaa for visse Tilfælde's Skyld være et Regulativ tilføjet, der paa de Steder, hvor man ikke har vedtaget at bruge leiede Folk, indtræder strax, og paa de Steder, hvor man har besluttet sig til, om muligt, at undgaae Naturalarbejde, i alt Fald subsidiairt maa indtræde i det Tilfælde, at de leiede Folk ikke see sig istand til at fyldestgjøre Opgaven. Saadanne Regulativer kunne affattes enten ligesom efter den ældre Bestemmelse om Forholdet mellem Huusmænd, Heels og Halvgaarde, hvilket er en meget summarisk og ufyldstgjørende Fremgangsmaade, eller efter den efter Udvalgets Mening

aldeles correcte, men i Forhold til Sagens Vigtighed meget besværlige Vej, ved Mandtal, eller paa andre Maader, der ligge derimellem, og netop fordi Forholdet har en saa overveiende lokal Charakter, har Udvalget foreslaaet, at det skal overlades til Sognesforstanderskabet med Amtsraadets Bisald at afgjøre, om den ene Fremgangsmaade skal bisaldes, eller om den anden skal foretrækkes, saa at Amtsraadene bemyndiges til at stadfæste ethvert Regulativ, naar det kun har opretholdt den hidtil gjældende Grundsatning, at Sneefastningen skal betragtes som et Naturalarbejde, der paahviler Beboerne som en Forpligtelse, det vil sige, den arbejdsdygtige Deel af samme. Med Hensyn til de Bemærkninger, der ere faldne ved et tidligere Affsnits Forhandling om det Udførelse i, at lokale Anstuelser kunne faae tilstrækkelig Anledning til at gjøre sig gjældende, en Anstuelse, hvis Indflydelse paa Afstemningen det naturligtvis maa blive enhver Enkelt's Sag at afgjøre for sit Bedkommende, maa det være mig tilladt at bringe i Erindring, at atter med Hensyn til dette Punkt gaaer Udvalgets Regel ud paa at henstyre Afgjørelsen netop til de lokale Autoriteter og overdrage til dem at ordne Sagen paa den Maade, de finde retfærdig, forudsat, at kun den Grundsatning opretholdes, som siden 1799 har været lovligt gjældende, og som, efter hvad jeg har anført, og hvad jeg, hvis det skulde finde Modstgelse, trøster mig til yderligere at kunne godtgjøre, fuldkommen svarer til de naturlige Forhold.